

Oświadczenie pacjentów Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym

My, niżej podpisani pacjenci Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym, przedstawiamy niniejsze oświadczenie w związku z utrzymującymi się naruszeniami praw człowieka, standardów konstytucyjnych oraz zasad wynikających z prawa krajowego i międzynarodowego, do których przestrzegania zobowiązane są organy państwa oraz administracja KOZZD.

1. Konieczność rzetelnej i niezależnej weryfikacji zasadności pobytu w KOZZD

W pierwszej kolejności podkreślamy, że obecny system oceny zasadności dalszego pobytu pacjentów w KOZZD:

- opiera się na opiniach wąskiej grupy biegłych,
- prowadzi do ocen o charakterze tendencyjnym,
- nie spełnia standardów obiektywności, niezależności ani weryfikowalności,
- narusza prawo do rzetelnej procedury oraz zasadę proporcjonalności.

Dodatkowo wskazujemy, że **problemy te pogłębia fakt zatrudniania w KOZZD osób pełniących funkcje terapeutyczne bez odpowiednich kwalifikacji, doświadczenia klinicznego lub przygotowania zawodowego**, co podważa rzetelność procesu terapeutycznego i diagnostycznego.

W związku z powyższym **wnioskujemy o wprowadzenie niezależnej procedury weryfikacji zasadności dalszego pobytu, prowadzonej całkowicie niezależnie od opinii terapeutów zatrudnionych w KOZZD**, których oceny — z uwagi na brak profesjonalnego przygotowania lub zależność służbową — nie mogą stanowić jedynej podstawy do podejmowania decyzji o dalszej izolacji jak to jest do tej pory, że sąd w przypadku negatywnej opinii z KOZZD wcale nie weryfikuje czy jest ona zgodna ze stanem faktycznym, a w przypadku uzyskania przez pacjenta pozytywnej opinii od terapeutów zatrudnionych w KOZZD procedura zwolnienia trwa nawet do 3 lat — a terapeuci KOZZD wcale nie bronią przed sądem swojego stanowiska, zwłaszcza że kierownik KOZZD jest stroną w sprawie, a aktualnie posiedzenia w przypadku negatywnej opinii od terapeutów KOZZD, są rozpatrywane zaocznie głównie przez jedną Panią Sędzię- co powoduje, że sprawy o opuszczenie KOZZD nie gwarantują rzetelnego postępowania przed sądem

Zwracamy uwagę, że sądy – w obawie przed odpowiedzialnością polityczną lub medialną – wykazują nadmierną ostrożność i niechęć do podejmowania decyzji o zwolnieniu pacjentów, nawet w sytuacjach braku podstaw do dalszego stosowania środka izolacyjnego. Prowadzi to do faktycznego utrwalania bezterminowego pozbawienia wolności, sprzecznego z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Wielu specjalistów odmawia wydawania opinii w sprawach KOZZD, wskazując, że:

- obowiązujące przepisy zmuszają ich do naruszania kodeksu etycznego,
- wymagają „prognozowania” przyszłych zachowań, co jest sprzeczne z zasadami nauki i niemożliwe do wykonania w sposób rzetelny.

Wnoskujemy o **systemową, niezależną, naukowo uzasadnioną procedurę weryfikacji zasadności dalszego pobytu**, zgodną z konstytucyjnymi standardami ochrony wolności osobistej.

2. Naruszenia praw pacjentów potwierdzone przez instytucje państwowe

Wskazujemy, że:

- pacjenci KOZZD wielokrotnie uzyskiwali odszkodowania za naruszenie ich praw, co potwierdza istnienie trwałych i powtarzalnych nieprawidłowości,
- Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że terapia w KOZZD ma charakter iluzoryczny i nie spełnia standardów wymaganych od placówki deklarującej cele terapeutyczne,
- Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie interweniował, wskazując na naruszenia praw pacjentów, brak skutecznej terapii, nieprawidłowości proceduralne oraz konieczność zmian systemowych.

3. Przekraczanie uprawnień i brak odpowiedzialności administracji oraz pracowników KOZZD

Zwracamy uwagę, że:

- administracja KOZZD dopuszczała się działań przekraczających swoje uprawnienia,
- pomimo stwierdzonych naruszeń ani administracja, ani pozostali pracownicy KOZZD nie ponieśli odpowiedzialności dyscyplinarnej, ani karnej,
- brak jakichkolwiek konsekwencji powoduje funkcjonowanie w poczuciu bezkarności i „ponad prawem”.

4. Bezprawna cenzura prasy i telewizji

W Ośrodku stosowano ograniczenia dostępu do prasy i telewizji, które Ministerstwo Zdrowia uznało za niedopuszczalne i pozbawione podstawy prawnej. Mimo tego:

- osoby odpowiedzialne za wprowadzenie cenzury nie poniosły żadnych konsekwencji,
- praktyki te naruszały konstytucyjne prawo do informacji oraz godność osobistą pacjentów.

5. Nasze postulaty

Domagamy się:

- wprowadzenia niezależnej, naukowo uzasadnionej procedury oceny zasadności dalszego pobytu w KOZZD,
- poszanowania godności osobistej,
- respektowania obowiązujących przepisów prawa,
- egzekwowania odpowiedzialności wobec administracji, pracowników medycznych oraz pozostałych pracowników KOZZD przekraczających swoje uprawnienia,
- wdrożenia zaleceń Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom (CPT) **oraz usunięcia skutków naruszeń potwierdzonych wyrokami sądów, w tym pełnego wykonania orzeczeń zapadłych na korzyść pacjentów,**
- zapewnienia realnej, a nie pozorowanej terapii,
- **wyznaczenia zgodnego z prawem, bezpiecznego miejsca do palenia,** co stanowi standard w placówkach o podobnym charakterze.

6. Zapowiadane działania

Informujemy, że jeżeli Ministerstwo Zdrowia, we współpracy z Ministrem Sprawiedliwości, nie podejmie w terminie 14 dni działań zmierzających do wprowadzenia niezbędnych zmian systemowych i organizacyjnych, pacjenci KOZZD zapowiadają rozpoczęcie protestu, którego celem będzie zwrócenie uwagi opinii publicznej oraz władz na konieczność poszanowania praw człowieka i zapewnienia zgodnych z prawem warunków pobytu.

Naszym celem jest doprowadzenie do sytuacji, w której prawa pacjentów będą realnie respektowane, a standardy wynikające z prawa krajowego i międzynarodowego — skutecznie wdrożone.